

- עלי מרפא
- שער הגליון
- יין הונגרי
- למעשה
- בני היכלא
- דרכי נועם
- טעם גן עדן
- כוכבי אור
- עונג הפרשה
- חנך לנער
- שאל בני
- הלכה פסוקה
- שהחינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה
- אעפ"ה אשכנח
- אם רבינו קרב, אתה תרחק?
- עבודת ראש השנה
- כל המציל נפש אחת
- התורה הזמנית:
- הנשמות המצפות לתיקון
- איך להתבונן במקורבים
- עבודת ההתחדשות בקיבוץ
- נצבים כולכם
- לפעול חינוך הגון
- ליל ראש השנה
- הלכות פרוזבול

גליון שבועי למבקשי התרופה והעצה לעובדא למעשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א

עלי מרפא

רבי נתן מדבר אליך!

ברוך שהחינו והקיימנו והגיענו לזמן הזה

יום א' כי תצא תר"א טשערין

וְשָׁלוֹם לְכָל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּאַהֲבָה רַבָּה, וְשָׁלוֹם לְיָדֵי בְּנֵי שֵׁטִי וכו', לא יכלתי להתאפק מעצם אהבתך לחזקה ולזרזק שלא יהיו לך שום סמכות חס ושלום בלבך בענין ראש השנה הבא עלינו לטובה, רק האמר בלב שלם ברוך שהחינו והקיימנו והגיענו לזמן הזה. לזכות להתועד יחד עם אנשי אמת אנשים נשורים להתקבץ על ציון הקדוש של הצדיק הקדוש שהבטיח לעוד לכל מי שיבוא אליו, בפרט בערב ראש השנה וההמנות יחד בראש השנה אצלנו. מה אמר לך אחי מעט מעט שמעתי והבנת מרחוק.

אבל יותר מזה בני הוזהר והזהר שלא תהיה חס ושלום בכלל חסרון לא יוכל להמנות שדרשו רז"ל זה שמנו חבירו וכו'. בפרט לעסק קדוש ונורא כזה. ואם תרצה ויגב לקרות מקבץ הנ"ל שצאמר גם אליך לכל חד כפי מה שיעובר עליי, וגם תזכר היטב את כל מה שנהבד בינינו. ואת כל ההתנוצצות שהתנוצצו בלבך אור האמת וכו'.

ותחזק נמשך לבוא בשמחה בא בטוב ברה"ק עם בני שייחה ועם אנשי שלומנו נגילה ונשמחה בישועתו. ומבטחני שבכל דברי בודאי לא היית נמנע חס ושלום מלבודא אך לזרזי יתרה קאמתינא. פי ידוע לנו רבי הנשיעות המשתטחים אז דיקא. ונאמת כלם באחיזת עינים. פי עקר הוא מניעת המוח פידוע לקם כל זה, על פן ההקרה לזרז בשעת מעשה כמו שאמרנו רז"ל. אשריך אם תקים דברי בודאי תחזיק לי טובה בזה ובבא לנצח.

חק ולא יעבור

יום	יום לחודש	ליקוטי תניינא	ליקוטי הלכות ח"ג	משנה ברורה ח"א	דף הוימו כתובות	ימי מוהר"ת
שבת	כח	כה	רא	קטו	פ	לט
א	כט	כד	רבי	קסו	פא	מ
ב	א	ה	ריג	קסז	פב	מא
ג	ב	כה	רד	קפ	פג	מב
ד	ג	כו	רטו	קפז	פד	מו
ה	ד	כז	רטז	קפח	פה	מד
ו	ה	כח	רז	קפח	פו	מה

עיון התורה הזמנית: ליקוטי מוהר"ן תניינא, סימן ס"ה

מי אינו צריך עצה טובה?

בכל נקודה בחייו זקוק כל אדם לעצה טובה. יועצים אינם חסרים, עצה טובה חסרה גם חסרה. נקבל אותה באמצעות אמונת חכמים.

אמונה בחכמים.

להמתיק דינים

ראש השנה הוא יום הדין. הפתרון היחיד לדינים הוא המתקה. איך מתבטאת התגברות של דינים? בחוסר עצה והעדר פתרון. אדם השרוי בדינים הוא האיש

ביום הדין תפילתנו שנזכה וייצא משפטנו לאור. משמעותה של המשאלה היא שנזכה ונקבל עצה טובה שתדריך את חייו.

שאינו יודע לתת עצה לנפשו. חסר אונים הוא. אם אינך יודע מה לעשות - התגבר עלך מידת הדין. ביום הדין תפילתנו שנזכה וייצא משפטנו לאור. משמעותה של המשאלה היא שנזכה ונקבל עצה טובה שתדריך את חייו. עצה טובה זו המתקה. פתרון. יישוב הדעת. כדי לזכות לך, עלינו להתקרב לצדיקים. ככל שנהיה קרובים יותר, העצות תהיינה זמינות יותר. המשפט בעיקרו ממוקד בדיון האם נזכה להיות בשנה הקרובה מקושרים אל הצדיק, מאמינים בחכמים. האם נזכה לך וכמה. לכשנבין, נביט על נושא ההתקרבות לצדיק מנקודת מבט אחרת לגמרי. התקרבות לצדיק זה התקרבות לעצה המדויקת ביותר. כמה נהיה מוכנים לשלם עבור עצה מדויקת לכל מצב ובכל נושא?

בראש השנה כולנו מתקבצים יחד, יש כאן חיבור נדיר של רבבות נשמות ישראל לצדיק. ההתחברות הזו מבטאת את שלמות התורה. את שלמות העצה. ההתכנסות שלנו אצל וסביב הצדיק זו האמונה, והצדיק כשלעצמו הוא החכמה. כאשר נשמות ישראל מצויות אצל הצדיק, התורה שרויה בשלמות נפלאה.

זה מה שמתרחש בעצם באומן. יש כאן אבן שתייה, מקור ממנו הושתת העולם. כאשר הנשמות מקובצות סביב האבן, האמונה שלהן מקיפה לתחייה. לכל אחד מהאנשים המתקבצים פנים משל עצמו, אף דעה משלו. כשם שפרצופיהם שונים גם דעותיהם שונות כדרשת חז"ל, לבדו אין האדם מסוגל להמציא עצה לנפשו ולהמתיק דינים - ביחד כן. בקיבוץ הנפשות המרובות מאיר השכל הכולל שבכוחו להמתיק כל דין. אשרינו שנהיה שם כשכל הטוב הזה יושפע עלינו.

צרכיהם של בני אנוש משתנים מאדם לחברו. לא כולם זקוקים לאותו דבר. בדבר אחד כולם צרכנים זהים - בעצות. אין אדם שאינו זקוק לעצה טובה. בכל שלב בחיים ובכל מצב עצה טובה היא מצרך מבוקש. הצלחה במשא ומתן היא עניין של עצה טובה. יש לדעת מתי, מה, והיכן לקנות, ובאיזו הזדמנות למכור. אין נושא שאינו דורש התייעצות טובה.

בכל המקומות בהם טעינו והסתכנונו, חסרה היתה עצה טובה. אילו ידענו אז לפנות לימין ולא לשמאל, היום היינו במקום אחר. עצות קרויות 'רגליים', וזה מה שעושה בעצם העצה, היא מדריכה את הצעדים לאור השכל. עצות טובות הן צעדיה של התבונה. אדם עשוי להיות חכם במוחו אך שוטה בהילוכו, זאת משום שלמעשיו לא קדמה התייעצות עם המחשבה.

כדי לקבל עצה נדרשת יכולת מסוימת לקבל ולהכיל הדרכה. אדם הסבור שהינו חכם יחיד לא יסכים לקבל עצות, וממילא ידבק בטעותיו ויסתבך. אחד מהניסים החשובים שעשויים לקרות לאנשים הוא, שיום אחד הם מבינים 'הי, אני זקוק בדחיפות לעצה טובה'.

אמונת חכמים

נס שכזה צריך וכדאי שיתרחש גם ברוחניות. אדם מתחבט שנים בספקות ומלחמות היצר. מנסה ולא בדיוק מצליח. משתדל ומתאכזב. אפשר הגיעה השעה להבין שאני זקוק בעצם לעצה טובה? אינך מצליח, מסתמא אינך יודע איך לעשות, מה, ומתי.

עבודת השם מתחילה בהחלט בעצה טובה. היועצים הם הצדיקים. רבינו מלמד שאחת הסגולות המיוחדות בהתקרבות לצדיקים היא, שאדם נעשה מסוגל למצוא עצות לנפשו. זו ישועה עצומה. מבלי היכולת הזו, הלימודים התורניים נשארים בארון, בספר, לא יורדים לחיים. כדי לשנות את המציאות יש להתיעץ עם התורה הקדושה. לקבל עצות של צדיקים, אך לשם כך מוכרחים להצטייד באמונת חכמים.

מלבד אמונת חכמים אין דרך אחרת שהמשיכה את התורה עד אלינו. התורה קיימת בינינו רק בזכות האמונה בחכמים. התורה גם מתפתחת, נכתבת ונשלמת על ידי האמונה בחכמים. החכמים האמתיים מוסרים לדינו לא רק גווילים ואותיות - גם נשמה. יהדות של אמונת חכמים היא יהדות חיה, ממשית, ברת קיום. יהודי חי הוא יהודי שתורתו מדברת אליו. שותפה לחייו. מציאות שכזו תיתכן רק באמצעות

אם רבינו קירב, אל תרחק!

רבינו כך אמר: 'ממני לא יודע אף אחד, רק נתן ונפתלי'. הרי שרבינו העיד עליו שהוא כן יודע.

מה נקרא 'הוא יודע ממני'? הוא ידע מרבינו מה שרבינו רצה, מה שהענין של רבינו היה בעוה"ז, ומה שאנחנו צריכים ללמוד מרבינו, את זה הוא ידע יותר מכולם, יותר מכל התלמידים, כל התלמידים לא היה להם בתוכם את ההתחזקות הזאת שלרבי נתן היה בתוכו. רבי נתן מנה פעם כמה צדיקים גדולים, ואמר: 'למה הצדיק הזה היה כך וכך, כי הוא ידע בתוכו כך וכך את מדת ההתחזקות', וכך הוא הלך ומנה אחרים, והפטיר: 'למה אני כמו שאני, כי אני יודע כך וכך את מדת ההתחזקות'.

רואים מכאן שרבי נתן היה רק התחזקות ורחמנות, ולדון לכך זכות. מה נהיה פה אצלנו? ממש הרי לא מכירים מי אנחנו. הרי נהיה ההיפך לגמרי.

היו בעלי תשובה גדולים אצלנו, שהיום היו משליכים אותם, אפילו לדבר איתם לא היו רוצים היום, והזקנים הקודמים מהדור קודם, ידעו שזה לא הדרך של רבינו.

היה אחד שהיה מאד מאד רחוק, הוא היה עשיר גדול, היה גר באדעס, הוא היה בנקאי, היה נכד של רבי ליפא. ויצא עליו שם רע. אחד מגדולי אנשי שלומינו - אינני רוצה להזכיר את שמו - מהגדולים מאד של אנשי שלומינו, אמר לו 'אתה עבורנו לבזיון בזה שאתה מגיע אלינו לראש השנה'. והאיש הזה התרחק עקב כך לגמרי.

אז כל אנשי שלומינו אמרו לו 'למה ריחקת את היהודי הזה? היה לנו ממנו בזיונות, הלא היה 'סאני שומענייה' מהיהודי הזה. ואעפ"כ אמרו 'למה ריחקת את היהודי הזה? הוא הרי הגיע לרבינו, אם רבינו לא ירצה בו, רבינו בעצמו כבר ירחיק אותו'. והיהודי הזה שאמר את זה, היה מהגדולים של אנ"ש, צדיק ולמדן, לא היה סתם אדם פשוט, 'אבל למה ריחקת את היהודי הזה?' אולי רבינו לא רצה לרחק אותו?

נצוד לשונך הלכות לשון הרע

אסור לדבר לשון הרע על קטן פחות מגיל המצוות, בדרך כלל אם מדברים עם הורי הקטן, לא יצא לו שום נזק בזה, כי יחנכו אותו, או לא ירצו לקבל הלשה"ר כלל. אבל אם מדברים עם שאר אנשים כגון מורי או מדריכו או משפחה שמגדלים יתום או מנהל בית ספר או פנימיה, יש בזה איסור לשון הרע.

אם כוונת המדבר לתועלת שיחנכו את הקטן, מותר לדבר לפי דיני לשה"ר לתועלת. אך יזהר מאד שלא יצא לקטן שום נזק, כי לפעמים מתיאשים ממנו מחנכיו ועוזבים אותו, ואף שכוונתו לטובה, יוצא נזק מדיבורו.

חרם הקדמונים שלא לדבר לשה"ר על נפטר. (או"ח סי' תרו"ג). היינו על סתם אדם מישראל, אבל מותר לפרסם רשעות הרשע, כדי שלא יסמכו על ספריו או שיטתו. ואולי רק באלו שברור שלא עשו תשובה, אבל סתם ישראל, חזקה שעושה תשובה בשעת מיתה. | זכרונו לחיים מלך חפץ בחיים. (קיצור הל לשון הרע פ"ד, ב-ד)

והזהירו להתקבץ יחד באהבה ואהבה ושלוש ורעות. כי מאד הזהירו רבנו ז"ל בכמה הזהרות על אהבת החברים: (ע"ת י"ה)

סדר העבודה בערב ראש השנה

הבריאה, ולקבל על עצמינו, עול מלכות שמים באמת ובתמים.

אבל זאת צריך לזכור שגם בעוצם הפחד והיראה צווה רבינו והזהיר מאוד לשמוח בראש השנה, ובפרט מי שנמצא אצלו בראש השנה, וכמובא בשיחותיו הק' על הפסוק 'אכלו מעדנים ושתו ממתקים כי חדות ד' היא מעוזכם' שזה נאמר על מי שהיה אצלו על ראש השנה שראוי לו לשמוח מאוד מאוד, וצריך לשמוח ולהיות מלא תקווה ולסמוך על רחמנותו ית' שבוודאי ירחם עליו ויזכהו בדן, וגילו ברעדה יראה עילאה בצוותא עם שמחה עצומה.

מעריב ליל ב'

רבינו הק' נהג בחייו לומר בין תשלך למעריב התורה של ראש השנה שאז היה מגלה סודות טמירים וגנוזים הנובע מעתיק שבעתיקים, תורה שיתגלה לעתיד לבוא, וזה היה נקודת המרכז של הקיבוץ, וכולם עמדו בהשתוקקות עצומה לקבל הארת הגילוי אלקות הנורא שיצא מפיו הק' בכל תיבה ותיבה.

וכהיום נוהגים המשפיעים שבאנ"ש מכל אתר ואתר ללמוד ברבים מאמר של רבינו הק' הנדפס בספה"ק ליקוטי מוהר"ן ולתבל אותם בדברי חיזוק והתעוררות והדרכה למעשה כל אחד לפי ענינו ודרכו.

ואחר כך מתפללים ערבית, ונכנסים לעוד יום של עבודה בכיסופים עצומים ותפילה בכלות הנפש בצוותא עם רבינו הק', ולאחר התפילה היו נוהגים לרקוד בשמחה רבה.

מנחה של ערב ראש השנה:

אנ"ש היו מאריכים מאוד במנחה האחרונה של השנה, והתפילה הוא בהתעוררות עצומה ברעותא דליבא לעלות ולתקן כל התפילות של כל השנה.

ערבית ליל ראש השנה:

ידוע שרבינו היה מאריך בו ביותר, וגם על תלמידיו הק' מסופר שהאריכו בה יותר מכל תפילות השנה, וכבר אמר רבינו שמה שצדיקים פועלים מראש השנה עד הושענא רבא אני פועל בלילה הראשון. גם מקובל אצל אנ"ש שרבינו אמר שהוא מעביר כבר בלילה הראשון של ראש השנה את כל אנשיו לפני הש"י כבני מרון, ועל כן ראוי להתעורר מאוד בלילה זו להתפלל בכח ובכוונה.

הלילה הראשון של ראש השנה, הוא זמן של דינא קשיא, ויש שינה דורמיטא למעלה בעולמות העליונים, ויש הסתלקות המוחין לגמרי, וכל הנהגת השי"ת והשפעתו למטה, הוא על ידי השכינה הקדושה. ועל כן צריך לעבוד ולבנות השכינה הקדושה, ולדבק בה בדביקות אמיתית.

ועל כן האריכו אז רבינו ומוהר"ת ותלמידיהם בתפילת ערבית, יותר מכל השנה, כי עיקר ההתדבקות בשכינה, הוא על ידי התפילה. ועל כן הזהיר רבינו שבים הראשון של השנה צריך למעט בדיבור מאוד מאוד (שיחות הר"ן כ"א), כי מלכות - פה כידוע, וצריכים להיזהר מאוד לא לפגום במלכות - השכינה הקדושה כלל. ועיקר עבודתנו היא להמליך את השי"ת על כל

הליכות

שיחות ומנהגים

הקיבוץ הקדוש

הכירו ולא ידעו ולא ראו גם שום אֶחָד מִתְלַמְּדֵי הַקְּדוּשִׁים ז"ל, וְאֶף עַל פִּי כֵן בּוֹעֵר בְּלִבָּם עֲסָקוּ וְעִנְיָנוּ שֶׁל רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ ז"ל כְּאִשׁ יִקְדַּח מִמֶּשֶׁת, וְשׁוֹתִים בְּצִמָּא אֶת כָּל דְּבָרָיו וְדַבְרֵי תְלַמְּדֵי הַקְּדוּשִׁים ז"ל וְהֵם עֲלֵיהֶם מְפִישׁ פְּמִים קָרִים עַל נֶפֶשׁ עֵיפָה, וְעוֹבְדִים אֶת ה' בְּאַמְתּוֹ בְּכָל לֵבָם וּבְכָל נַפְשָׁם, וְהַכֵּל בְּלִחַ קְדוּשַׁת הַהֲתַנַּחֲצוּת הָאֵרֶת הַדַּעַת הַקְּדוֹשׁ שְׁנֵשְׂאָר בְּעוֹלָם מִרַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ ז"ל עַל יְדֵי תַבְחָרֵי וְתַלְמִידֵי הַקְּדוּשִׁים.

וְעַקֵּר יְסוֹד קָיָם כָּל הָעֵנִין זֶה הַנִּזְכָּר, הַכֵּל הוּא עַל יְדֵי הָעֵנִין הַקְּדוֹשׁ שֶׁל הַהֲתַנַּחֲצוּת וְהַהֲתַאֲסָפּוֹת יַחַד שֶׁל כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלּוֹמֵנוּ עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה:

(מפרסאות לחכמה סימן סא אות ד)

לְמַעַן הַשֵּׁם אֵל יִזְיוּ דַעְתּוֹ וּמַחֲשַׁבּוֹתוֹ, רַק לְהִיטֵב עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּפֶה (אומאן), לְתַחַב רֹאשׁוֹ בֵּין אוֹהֲבָיו הַמְקַשְׂרִים אֶת עַצְמָם עִם נְשִׁמַּת אוֹר רַבְּנוּ ז"ל:

(מכתב רבי נחמן טולטשינער מיום ד עקב תרל"ב)

וְהַחֹשֶׁב מַעִיד שְׁעָנִין זֶה שֶׁל הַקְּבוּץ שְׁמִיתֵקְבָצִין כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלּוֹמֵנוּ עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה לְאוּמָאן, זֶהוּ עַקֵּר הַכְּלָלִית וְקִשְׁר הָאֲחֻדָּת שֶׁל כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלּוֹמֵנוּ בְּקִשְׁר אֶחָד, וְרַק בְּזֶה אֲנִי מְקַיֵּם רְצוֹנוֹ ז"ל לְהִיטֵב מַחֲזִיקִים אֶת עַצְמָם כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלּוֹמֵנוּ בְּקִשְׁר אֶחָד בְּאַהֲבָה וְאַחֻדָּת פְּנִי, וְרַק עַל יְדֵי זֶה עַקֵּר קָיָם הָאֵרֶת הַשְּׂאֵרֹת הַקְּדוּשָׁה לְנַצַּח, כְּאִשְׁר הַבְּטִיחַ זְכָרֵנוּ לְבָרְכָה (ח"י מוה"ר"ן סינינים ר"ט ש"ו) שְׁעָנִינוּ לֹא יִפְסַק וְהָאִשׁ שֶׁלּוּ תּוֹקֵד עַד יְמוֹת הַמְּשִׁיחַ כְּפִי, וְכַנְרָאָה בְּחַיִּשׁ אִשְׁר זֶה יוֹתֵר מְשִׁשִׁים שָׁנָה אַחֵר הַסְּתַלְקוּתוֹ ז"ל - וְהָאִשׁ הַקְּדוֹשׁ שֶׁל אֲמוּנַת חַכְמִים בּוֹ ז"ל וּבַחֲבָרָיו הַקְּדוּשִׁים וְכָל הַצְּדִיקֵי אֲמַת בּוֹעֵר בְּלֵב אֲנָשֵׁי שְׁלּוֹמֵנוּ עַד אֵין סוּף מְשִׁשִׁים שָׁנָה לְעִסְקוֹ בְּעִנְיָנוּ ז"ל בְּכָל פֶּעַם בְּהִשְׁתַּדְּלוֹת יַתְרָה בְּיוֹתֵר, לְהַפְּיץ מִעֲנִינּוֹתָיו חוּצָה, לְהַדְּפִים חֲבָרָיו ז"ל וְלִבְנוֹת בְּנֵיָיו הַקְּדוּשִׁים, וְלַעֲסוֹק בְּכָל עִנְיָנוּ עַל צַד הַיּוֹתֵר טוֹב.

וְכַבֵּר יֵשׁ רַבִּים מְאֻנְשֵׁי שְׁלּוֹמֵנוּ אִשְׁר כְּמַעַט שֶׁלֹּא

הצלת ילד מישראל

ה'טיפוס' האיזומה שהפילה חללים רבים, מחלה קשה ומידבקת שסופה לרוב היה מוות ל"ע.

הילד היה נחמן, בנו של ר' יצחק אייזיק אלבוים, מחסידי ברסלב מפראגה - הפרבר הסמוך לוורשה. כשפרצה מלחמת העולם השנייה הבריח את הגבול יחד עם אביו, על גבי רפסודה, חצו את נהר הוויסלה, והגיעו לביאליסטוק. תלאות רבות עבר הנער עד שהגיע לטשקנט, שם אספו ר' מרדכי סירוטה אל ביתו.

כשראה לר' לוי יצחק כי חיי הילד בסכנה, חרד מיד לגורלו. ללא היסוס פקד על בתו "טלי את הילד החולה, והביאי אותו במהרה לביה"ח". השכנים ששמעו זאת, נזעקו ואמרו לאשת ר' לוי יצחק "אל תסכני את בתך היחידה בשביל ילד זר, זו מחלה מידבקת!". אך הצדקנית לא שענה לזעקותיהם "בזכות מצווה זו לא תחלה בתי לעולם" אמרה להם בביטחון גמור.

עטל לקחה את הילד לביה"ח ולא עזבה אותו עד שראתה כי הוא מתקבל במחלקה המבודדת המיועדת לחולי טיפוס.

ר' מרדכי ורעייתו שלחו לילד אוכל טעים מדי יום ביומו כדי שיתחזק ויתגבר על חוליו, וזאת בימי מלחמה טרופים כשגם 'לחם שחור קשה' כמעט לא ניתן להשגה, שלא לדבר על לחם לבן [1].

הסיפור הביא לחשיפתה של משפחת בנדר על ידי הק.ג.ב. שלא ידע עד אז על קיומם בעיר. הילד החולה גילה לתומו את כתובת משפחת סירוטה בה שהו, ושוטר נשלח לחפש אחריהם כמה פעמים. רק כמה בקבוקי וודקה שהעניק לו ר' מרדכי סירוטה חיסלו את הפרשה.

הילד החולה הלך והתחזק. הוא הבריא ונשאר בחיים. לאחר ששה שבועות של אשפוז, חזר לאיתנו ושב הביתה בריא ושלם.

ילד זה גדל והיה לאחד מעסקניה הבולטים של היהדות החרדית בניו-יורק, הלא הוא הרה"ח ר' נחמן אלבוים ז"ל. כל חייו היה אסיר תודה למארחיו המסורים, ולר' לוי יצחק ומשפחתו, שיסרו את נפשם להצלתו.

לאחר שחרורו הנסי של החסיד ר' לוי יצחק בנדר מהכלא הסובייטי בשנת תרצ"ו, נמלט עם משפחתו מאומן, הם שהו בטולטשין ובהמשך נדדו עד למוסקבה והתגוררו בכפר ביאלופוסט המצוי כשבעים ק"מ מהבירה.

בקיץ תש"א פתחה גרמניה במתקפת פתע על רוסיה, יהודים רבים החלו לברוח דרומה, לאוזבקיסטן. כך עשתה גם משפחת בנדר. לאחר תלאות רבות הגיעו בערב ראש השנה תש"ב לטשקנט, שם קיוו למצוא מנוחה וביטחון. כשירדו בתחנת הרכבת בטשקנט, מילאו אלפי פליטים את התחנה והם לא ידעו

כל המציל נפש אחת

החסיד רבי נחמן אלבוים זצ"ל

להיכן לפנות.

לפתע ניגש אליהם יהודי, ר' מרדכי סירוטה שמו, מחסידי ברסלב, התברר כי הוא שמע על בואם הצפוי ויצא במיוחד לקבל את פניהם.

לר' מרדכי היה בית קטן בן שלושה חדרים, ובו אירח אורחים רבים מהפליטים היהודים. אמנם הבית היה קטן ומצומצם; משפחות מספר כבר התגוררו בחדרים השונים, אולם בצוק העתים, גם בית זה נדמה היה למשפחת בנדר כארמון מלכים. הם הגיעו לבית החסד של ר' מרדכי סירוטה לתקופת ארעי, אולם בסופו של דבר התגוררו שם שנתיים ימים!

הבית עצמו היה מלא תמיד באורחים: בפרוודור, בחדר המטבח ובכל מקום אפשרי. כל יהודי שהגיע, התקבל בסבר פנים יפות. היו אורחים שחלו במחלות קשות, ור' מרדכי היה ניצב לידם כשהיו זקוקים לו ועוזר ככל יכולתו.

פעם, כשבאה בתו עטיל של ר' לוי יצחק לבית המשפחה, הבחינה בילד חדש שבא. הוא היה חולני, פניו חיוורת. הסתבר כי נדבק במחלת

דרכי נועם

חיפוש אור הצדיק בתורתו הקדושה

ביאורים על תורה ס"ה - התורה הזמנית - מאמר ו' ע"פ שיעורי הגה"ח ר' ניסן דוד קיוואק שליט"א

ומי שרוצה להגיד מתניו, להכניס עצמו להיות הוא הבעל השדה, צריך להיות איש אמוד ותקיף, וגבור חיל, וחקם, וצדיק גדול מאד. כי צריך להיות אדם גדול ומפלג במעלה מאד. ויש אחד, שאינו יכול לגמור הענין כי אם עם מיתתו. ואפלו לזה צריך להיות גדול מאד, כי יש כמה וכמה גדולים, שאפלו עם מיתתם לא יועילו. רק אם יש אדם גדול ומפלג במעלה מאד מאד, יכול לגמור מה שצריך בחיים חיותו. כי הרבה יסורין ודברים קשים עוברין עליו, אך על ידי גדלותו ומעלתו עובר על כלם, ועושה פעולות השדה כמו שצריך:

וכשזוכה לתקן הנשמות ולהכניסם, אזי טוב ויפה מאד להתפלל, כי אזי התפלה על תקינה:

וזה הבעל השדה, הוא משיגה ומשדל תמיד להשקות האילנות ולגדלם, ובשאר תקוני השדה. ולהרחיק האילנות זה מזה הרחקה הראוי, שלא יכחיש אחד את חברו. כי לפעמים צריך להראות למקרב גדול הרחקה גדולה, כדי שלא יכחיש את חברו:

עיקר תיקון הנשמה כשזוכה לגדול בשדה הקדושה

כבר נתבאר במאמרים הקודמים כמה וכמה פרטים שמתבארים בלשון רבינו באות זו, וכללות העניין הוא, שכל אחד מישראל הוא חלק מהשדה הקדושה והנוראה, ועבודתו היא "לגדול" בשדה, והיינו להגדיל את כח נשמתו ודעתו, שזה ע"י שמקבל את מימי הדעת שממשיך בעל השדה מהעדן אל הנשמות שבשדה הזו שהיא הגן, ועי"ז מקבל את אור הביטול אל התכלית ואז מקבל את הארת הדעת שאין שום רע בעולם, אבל העיקר הוא כשחוזר מהביטול שאז צריך להמשיך את האור לתוך כלים שהוא התורה שזוכה ללמוד כשחוזר מהביטול, ועי"ז מגדיל את דעתו ושכלו במקומו באופן שיוכל להסתכל על התכלית ולא להתבלבל מכל התאוות והייסורים, וכל מצוה שזוכים לעשות הוא כלי לקבל את אור הרשימו הזה, ובפרט אותיות ותיבות התפילה, [וכפי שיתבאר עוד בהמשך בעז"ה].

התיקון הוא בכמה דרגות

וככל שזוכה להגדיל את כח נשמתו ושכלו עד שזוכה להתקרב להשי"ת ולהשיגו מתוך העולם הזה, כך נמשך תיקון גם בכל העולמות העליונים שכלולים בשדה דקדושה, והכל תלוי בגידולי השדה שיעלה האדם מבחינת עשבים לבחינת אילן דקדושה, כי ההתחלה חייבת להתחיל מבחינת עשבים שאז האדם בקטנות, וכשמתחזק באתערותא דלתתא להמתין ולצפות לחזור למקומו בשדה, זה עצמו נותן כח לבעל השדה להחזירו ולתקנו, ואז זוכה האדם לבחינת אילן שהוא דרגא גבוהה יותר, ועיקר השלימות כשזוכה לעשות פרי שהוא הולדת הדעת של השגת אלקותו יתברך וכמו שמתבאר בהמשך המאמר.

בעל השדה מוכרח לקבל על עצמו ייסורים

ומחמת זה צריך להיות אמוד ותקיף, כי עיקר עבודת בעל השדה הוא להאיר לנשמות שהם בקטנות, [בעצם ההכנסה לתוך השדה, ואחר כך להמשיך ולגדלם], ועל זה מתעוררים מאד המקטרגים, וכמו שמובא על האריז"ל שעל סוד אחד שגילה בעניין הקטנות התעורר קטרוג ונסתלק בנו [ואמנם זהו מדרכי ה' שאי אפשר להבין כמו שאמר רבינו, וכמובא בשיחות הר"ן אות קפט, שבאמת האריז"ל היה חייב לגלות דבר זה, ואף על פי כן בהכרח שיתעורר קטרוג, ומבואר שם שכל הייסורים שהיה לרבינו ז"ל הוא מחמת עניין זה שגילה כל כך הרבה סודות, ושורש העניין מבואר במאמר הזה שבעל השדה צריך להיות אמוד ותקיף וגבור

לעיבוד ההתבוננות בספרי רבינו ז"ל

לחידודא

תשובה לחידה הקודמת:

באיזה הקדמה נכתב "ונמה עצות נפלאות בעבודת ה' ובהלכות דרך ארץ יכולין ללמוד מדבריו?" בהקדמת ליקוטי מוה"ר תנינא, שנכתב על ידי מוהר"ת זיע"א

על מה אמר

מוהר"ת: "אני מקווה

שיתקיים הדבר עד

ביאת גואל צדק?"

הזוכה: מאיר קדמאי, חיפה
זכה בשובר זיכוי ע"ס 100 ש"ח עבור טיסה לאומן.

חיל, כיון שעוסק בהמשכת הארת הדעת למקום קטנות המוחין ששם יש אחיזת החיצונים ובפרט כשמוציאים נשמות שכבר נפלו אליהם, הם מתעוררים ביותר לקטרג, ובעל השדה שרוצה לחגור מתניו לעסוק בתיקונם מוכרח לקבל על עצמו את הייסורים, כי כשמתקן את הנשמות האלו מוכרח שיהיה לו ייסורים נוראים שזה מדרכי ה' שאי אפשר להבין וכנ"ל.

תיקון הנשמות בשדה הוא הן בעוה"ז והן בעוה"ב

ומכל זה מבואר שמדבר גם על תיקון הנשמות בעולם הזה שהוא מקום "גידול" הנשמות, אבל בעולם הבא הוא מקום התענוג ואין מתאים כל כך עניין גידול הנשמות, וכן מתבאר מהמשך המאמר שתיקון הנשמות הוא להביאם לידי תפילה כראוי ולהסתכל אל התכלית שכל זה בוודאי עיקר עניינו בעולם הזה, אבל בוודאי שהתיקון הוא גם בעולם הבא כפי שמובן מסוף המאמר שהשדה הוא הגן עדן, וכן מבואר בשיחות הר"ן (אות ג) שהצדיק יכול לתקן את הנשמות הערומות בעולם הבא שאין להם לבושים ונותן להם שם לבושים.

ג' דרגות של נשמות שמצפות לתיקון

והנה רבינו מזכיר שיש 'כמה וכמה נשמות ערומות' שמצפות לתיקון, זגם אפילו נשמה גדולה שבה תלויים כמה נשמות, גם היא לפעמים נופלת לחוץ וקשה לה לחזור למקומה, ויש לבאר שהלשון 'כמה וכמה' מרמז על נשמות קטנות ובינוניות, שבהם מצוי שנופלים מהשדה, וצריך בכל עת לעסוק בתיקונם, [גם בעולם הזה וגם בעולם הבא וכנ"ל] ואחר כך מוסיף שאפילו נשמה גדולה שבה תלויים כמה נשמות, לפעמים צריכה תיקון, נמצא שהזכיר בזה את כל הג' מדרגות של הנשמות, ומשמעות הדברים שגם כל הנשמות התלויים בה צריכים תיקון מיוחד מחמת נפילת הנשמה הגדולה שהם תלויים בה.

תיקון על ידי מצוה ועבודה של אחר

ומוסיף רבינו שיש מצאיות של נשמה שתיקונה הוא על ידי מיתה של אחד או על ידי מצוה ועבודה של אחד, ומשמעות הדברים שזה חלק מתיקוני בעל השדה, והיינו שלפעמים צריך ליקח עבודה או מצוה של אחד ולתתה לאחר, היינו שכח המצוה והעבודה הזה יאיר ויסייע לאחר, [ועניין זה מבואר בדברי האריז"ל בשער הגלגולים איך שכל הנשמות מחוברים זה לזה ויש אופנים שכח של אדם אחד יכול להועיל לשני, ראה שם בהקדמה יא, לא, לה, ועוד], ולפעמים לטובת תיקון הנשמות שבשדה צריך לקחת לו את ההארה שיש לו בעבודת ה', כי הקושי הזה שיהיה לו שהוא בחינת מיתה, יוכל להועיל לאחרים, ולבסוף בוודאי יהיה גם לו תועלת נוראה ממה שזכה להועיל לאחרים, וכל זה הוא חלק מתיקוני בעל השדה שהוא הנשמה הכללית שכוללת את כל הנשמות [וכפי שנתבאר קודם שיש נשמה גדולה שבה תלויים כמה נשמות, והיינו שכך הוא סדר הנשמות שכוללים זה בזה ויש נשמה שכוללת כמה נשמות, ובעל השדה הוא הנשמה הגדולה מאוד שכוללת את כל הנשמות תחתיו ועל ידי זה יש לו כח לעסוק בתיקונם]. ועיקר התיקון הוא ע"י בחינת המיתה של בעל השדה עצמו, שנכלל בזה כל המסירות נפש והייסורים שלוקח על עצמו, הן בגשמיים והן ברוחניים, שכל זה הוא בשביל תיקון הנשמות שיוכלו לקבל את ההארה הנצרכת להם לפי שורש נשמתם שיוכלו לגדול בשדה הקדושה.

לכבוד מערכת 'עלה לתרופה' שלו וברכה:
ברצוני לקשר ענין הר"ה אצל הצדיק במקום גניזתו וכו' המקושר והיוצא מתורה הזמנית [תורה ס"ה].
א. לפי המוב"פ שצריך לעשות אחד מכל התפילה כולה ומהתחלת התפילה עד הסוף יהיה הכל אחד וכו' יעושה, ולזכות לזה אי אפשר כי אם ע"י הצדיק הגדול האמיתי, שהוא בחינת בעל השדה העליונה, שהוא יכול להביא את כל אחד אל התכלית האמיתי וכו', ועי"ז יזכה לעשות אחד מכל התפילה, שזהו עיקר שלימות התפילה כנ"ל [קיצור לקו"ה אות ב']
וע"י הקיבוץ אצל הצדיק בר"ה שהצדיק מתפלל תפילה בחי' דין וכו', ועי"ז יכולין לזכות לתפילה בשלימות כנ"ל [ע"י לקו"ה חוה"מ ה"ד, ד].
ב. כפי המוב"פ שע"י הבעל השדה זוכה להסתכל על התכלית, ואז אין לו שום צער ויסורי, וזה נעשה בר"ה שהצדיקים ממשיכים לנו יום הזכרון, היינו הזכרון בעלמא דאתי, להזכיר לנו מתכלית הנצחי, וללמד אותנו איך לזכות לזה [לקו"ה בה"ר הל' ה' ח].
ג. להמוב"פ שצריך להרגיל עצמו בכל פעם בבחינת ביטול, וזה אי אפשר כי אם ע"י שיסתום עיניו מחיזו דהאי עלמא וכו', וזה נעשה בר"ה ע"י הצדיק אשר בגודל צדקתו וקדושתו יכול לבטל עצמו בתכלית הביטול, ויכול להמשיך תיקונים שצריכים

חיזוק ללימוד ליקוטי מוהר"ן [לג]

טעם גן עדן

על מה מבקשים 'זכרנו לחיים'?

[א] ימים הנוראים בפתח, כולנו מבקשים בקשה אחת לזכות לחיים טובים. מהו אותו החיים שאנו כה מבקשים עליהם? מבקשים אנו לזכות לחיים אמיתיים, לא רק שלא נמות, אלא שיהיה לנו חיים שנחיה באמת בשמחה ובחיות, חיים שדבוקים בה' שהוא חי החיים.
[ב] יש למעלה ספרים של הצדיקים, אשר כולנו מייחלים שנוכח להכתב שם, כי שם מושפע חיים טובים, והספרים האלו כאשר הם משתלשלים כאן בעולם הזה, הם התורות של הצדיקים המופלגים, הספרים המשפיעים חיים טובים לכל אלו העוסקים בהם באמת.
כי התורה הק' היא החיים האמיתיים, ושורשי התורה הם ספרי הצדיקים המגלים את החיים האמיתיים שיש ביהדות, אלא שצריך זכות להכנס לחיים האלו, להבין את האור שיש בספרים האלו, ולקבל הרגש פנימי בכל תורה ושיחה שיש שם.
[ג] כי אף שאדם לומד את הספרים של הצדיקים, אך עדיין צריך זכות לכך. כיון שכל דיבור של הצדיק, אפשר לצייר ציור לטוב, היינו שביין כל דיבור של הצדיק באופן שבאמת ימשיך לו חיות אמיתי ופנימי, חיות

של שמחה ודביקות הבורא. או להיפך ח"ו ציור לרע, שבמקום לחזק את נפשו מכל דיבור של הצדיק הוא מבין זאת להיפך רק לראות את ריחוקו, או שלומד הספרים באופן שנדמה לו שכל הדברים של הצדיק הם ענינים גבוהים ונשגבים שאין שייכים למציאות חייו.
[ד] ועל כך צריך הרבה לעזוק ולהתפלל בימים אלו של הימים נוראים בהם מרבים ישראל לעזוק מעומק הלב להשי"ת שישפיע חיים טובים, שנוכח לקבל הרגש חדש בספרי הצדיקים, ונוכח לחדש בהם חידושים אמיתיים, לתרגם כל דיבור של הצדיק אל מציאות החיים הטובים והנעימים שיש בתורה הק'.
כי כפי כמה שאדם זוכה להכתב למעלה בספרן של הצדיקים, כך גם פותחים לו היכולת לחדש בתורת הצדיקים, כיון שמרגיש שייכות גדול אליהם, ומאמין בצדיקים שכל דבריהם הם דברי אמת השייכים לכל אחד, עד שמרוב אמונה בספריהם הק', הוא זוכה לחדש ולמצוא את עצמו בתוך ספריהם הק'.
(על פי ליקו"ה סוכה ז', אומנן ד')

העלאת המלכות בר"ה

לכן ביום זה מקובל אצל ההולכים בדרכי הצדיקים תלמידי הבעש"ט הק' לבוא להתאסף יחד בצל כנפי הצדיקים המגלים ביותר כבוד מלכותו ית', ובפרט ההולכים בתורת רבינו הק' שהזהיר מאד לבוא אליו בימים אלו, לפי שבכל פסיעה שאנו פוסעים אליו אנו נכללים בתכלית הבריאה שהיא שורש נפשות ישראל, כמו שאמרו חז"ל ישראל עלה במחשבה תחילה (עיין ליקו"מ כב).

לכן צווה רבינו והזהיר על זה שוב ושוב, להתאסף אצלו הן בחיים חיותו הן לאחר הסתלקותו בימי ראש השנה, לא יחסר איש, שנתקשר עמו יחד מתוך נקודת האמת שבנפש, וכך נקרא לפניו מלכותו כדי להמליך את השי"ת עלינו ועל כל העולם ולהכתירו בתרועת מלך, וכך יעלה זכרונו לפניו כמו שאמרו חז"ל (ר"ה שם), שנזכה לפעול רחמי השי"ת שיזכרו לחיים טובים, חיים שנכיר בכבודו ית', שנזכור את השליחות שלשמה נשלחנו לזה העולם, ושנמליך אותו עלינו בכל מחשבה דיבור ומעשה באור פני מלך חיים, ובפרט בדרכי עצותיו הנכוחות שכך יש בכוחו לעמוד בקשרי המלחמה להמליכו ולייחדו.

חיים כאלו הם אינם חיי שעה תחת עול גלויות אלא חיי גאולה וישועה, ביום זה שלשה ספרים פתוחים לפניו ואנו מבקשים כתבנו בספר החיים - ספר גאולה וישועה, הן גאולה הכללית והן גאולה פרטית גאולת הנפש, חיים שבהם מתגלה לנו כבוד השי"ת המתפאר בנו, חיים של אמונה זכה ובהירה לראות איך השי"ת מלך מלכי המלכים מתפאר בכל מחשבה טובה שמתגבר על יצרו בכל דיבור שבקדושה שמוציא מפיו, בכל מעשה טוב שעושה, אמונה שמביאה באדם רגשי שמחה וחיות בהשי"ת.

"כל מה שברא הקדוש ברוך הוא בעולמו, לא בראו אלא לכבודו, שנאמר כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו" (אבות ו, יב), כלומר כל תכלית הבריאה היא כדי להביא לכבוד השי"ת, לסיבה זו ברא את העולם השפל, את החושך אשר יכסה ארץ ואת מלחמות איש ברעהו הכל לא נברא אלא לתכלית זו, כדי שיעלה לפניו כבוד מזה העולם, שממקום שפל כזה, מעומק חושך ואפילה יבוא קרוץ מחומר ויפאר את שמו הגדול.

אמנם עיקר העלאת הכבוד הוא ביום ראש השנה, שבו ה' הגדול והנורא יושב על כסא מלכותו וכל באי עולם יעברו לפניו כבני מרון, כמו שאמרו חז"ל (ר"ה טז). 'אמרו לפני בראש השנה מלכותו וכו' כדי שתמליכנו עליכם', ולכן אנו רואים בחוש שהרגשת המלכות מתעוררת ביום זה אף בלב הרחוקים מאד, וכולם מתקבצים להריע למלך מלכי המלכים באמונה שלמה.

וטעם הדבר הוא ע"פ המובא בספה"ק שבכל שנה ושנה ביום הזה כל העולם נברא מחדש (שער הכוונות הקדמה לדרושי ר"ה) ומאחר שכאמור כל סיבת הבריאה היא לשם גילוי כבודו ית' הן כלל הבריאה והן בריאת האדם בפרט, הכל היה למען כבודו יתברך, לכן ביום הזה - יום ראש השנה הוא היום שבו אנו בונים את מידת המלכות להמליכו על כל העולם, וביותר על ידי האמונה הק' ששרשה במידת המלכות, שאנו מאמינים שהוא ברא את העולם שזו היא עיקר כבודו ותפארתו שיש עם בעולם שכולם ממליכים אותו עליהם באחדות אחד.

עונג הפרשה

להתייצב לאחר הקללה

אתם נצבים היום פְּלִיטָה לְפָנַי ה' אֱלֹהֵיכֶם
רְאִשִׁיכֶם שְׁבִטֵיכֶם זְקֵנֵיכֶם (דברים כט, ט):

לפי ששמענו ישראל מאה קללות חסר שנים, הוריקו פניהם ואמרו מי יוכל לעמוד באלו, התחיל משה לפייסם אתם נצבים היום, הרבה הכעסתם למקום ולא עשה אתכם כלייה והרי אתם קיימים לפניו. היום - כיום הזה שהוא קיים והוא מאפיל ומאיר, כך האיר לכם וכך עתיד להאיר לכם, והקללות והיסורים מקיימין אתכם ומציבין אתכם לפני' (רש"י)

כלל ישראל עומדים לפני כניסתם לארץ ישראל, משה רבינו יודע כי הם עתידים לפגוע בקשר הזך שבינם לבין אביהם שבשמים, כמו שאמר בהמשך 'כי ידעתי כי השחת תשחיתון', וכאן הזהיר אותם בתוכחות מסמרות שיער את אשר יקרה אותם בעברם על מצוות ה', בתשעים ושמונה קללות הזהיר שוב ושוב כדי להחזירם למוטב.

באותם הימים קשה מאד להחזיק את הקשר, בימים שה' מניח כביכול את מידת הדין להעניש את האדם, הוא מאבד את צלילות דעתו ואת הקשר עם השי"ת, כמו שאמרו חז"ל (עירובין מא:). שישנם יסורים המעבירים את האדם 'על דעתו ועל דעת קונו'.

כאן בתחילת הפרשה הודיע להם משה רבינו דרך נפלאה איך לעמוד ביסורים אלו, איך להחזיק בחבל

לפעול בראש השנה הצלחה נכונה בחינוך

איך מתמודדים מול הביזיון שיש סביב סוגיית החינוך, כאשר אין הילדים מוסיפים כבוד למשפחה ופעמים שאף מערער את שארית הכבוד שיש לאדם? באלול ובימים נוראים עוסקים אנו בתיקון המלכות, תיקון המלכות משמעו לוותר על הכבוד העצמי ולהחזיר את הכבוד אל ה'. להחזיר להשי"ת, את המקום הרגיש ביותר של האדם שם הוא מרגיש שנוגעים בעצם יישותו.

המקום הזה הוא 'חינוך הבנים', כאשר אין לאדם נחת כפי שהיה מצפה, ויש צער נוגע לו בעצם יישותו, והרגשה זו צריך להחזיר אל ה'.

איך מחזירים אל ה' את הכבוד?

דווקא על ידי ביזיון. הביזיונות מביאים את האדם לפרשת דרכים, או להרים ידיים ולהתייאש, או להשליך את עצמו אל ה' ולחשוב רק על כבודו וכך להמשיך. אם בכל ענין בעבודת ה' צריך להשתדל ככל שאפשר שיהיה לשם שמים למען הרבות כבוד ה' בעולם, על אחת כמה וכמה בחינוך אשר מחנכים את הדור הצעיר לעבוד את ה', שבוודאי היסודות צריכים להיות מתוך כוונה להרבות כבודו יתברך.

הביזיונות הם המתנה של השי"ת לזכך את כוונת האדם, זהו עיקר המלכת ה' לשתוק על הביזיונות.

הביזיון מאפשר לאדם למעט בכבוד עצמו ולהרים מחשבתו לחנך עם מחשבה מרוממת יותר, מחשבה של: 'איך אני מביא עוד חייל להשי"ת שיעשה לו עוד מעט נחת רוח'.

הכשלונות בחינוך כביכול, הם מבטלים את ה'אנא אמלוך' של האדם להבין שאינו יכול מעצמו לגדל ולחנך כראוי, וגורם לו להתבונן וליישב דעתו ככוונה האמיתית של החינוך, לברר את הרצונות שלו לאן רוצה להגיע, ובעיקר לחשוב על הילד עצמו מה 'דרכי' היחודית והפרטית שצריך לחנכו.

עתה בימים הנוראים כולנו בוודאי נתפלל על חינוך הבנים שיגדלו לתורה ויראת שמיים, זה הדבר שנוגע בציפור נפשו של כל אחד, בכך הוא משקיע את כל חייו.

ורואים זאת בחוש בתפילת כתר במוסף של ר"ה ויה"כ שאז מסוגל לבקש אחד משלושה בקשות, רוח הקודש, עשירות, בנים יראי ה', וכולם מבקשים על חינוך הבנים.

אך בל נשכח שעיקר התפילה בראש השנה הוא על מלכות ה', מלוך על כל העולם בכבודו, וכמעט שאין מבקשים בקשות גשמיות. וזהו הזמן לצרף את משאלת הלב הגדול לגדל בנים יראי ה' לתפילה הגדולה על מלכות ה', להביא לה' חיילים שימליכו אותו כראוי.

והתפילות בסגנון הזה על הבנים בוודאי פועלים למעלה, כי הוא תפילה למען מלכות ה'. וחזן ממה שבוודאי נפעל בשמיים לראות נחת יהודי אמיתי, נוסף על זה, אדם שכל הראש השנה השקיע את מחשבתו ברצון אחד שה' יהיה למלך על כל הארץ, ומשעבד את שירתו ליבו מהצלחתו בחינוך אל השי"ת, שרוצה רק בטובת המלך, אזי יצא מחג מרומם כזה עם כוונות אחרות בכל דרכו בחינוך.

◆ אומן: לתשומת לב הכהנים: סומונו מחדש גבול מעבר הכהנים במקום בו מסתיים מבנה 'כיפין' על גבי כיפין' בהיכל הגדול של הציון הק'. בזמנים בהם קיים צפיפות יתרה בהיכל הציוה"ק, אין לשהות כלל גם בחלקים המותרים של ההיכל הגדול, ולצורך כך נבנה 'היכל הכהנים' אליו נכנסים מגשר הכהנים.

◆ נכספתי מאד להמשיך את העולם אל עשיה: בימי ראש השנה מתחילים כמה וכמה סדרי לימוד שנתיים, ביניהם 'חק ברסלב' המחלק את רוב ספרי היסוד של ברסלב לימי השנה. כמו כן, מתחיל מחזור חדש בסדר 'אוצרות הנחל', אשר בנוסף לספרי היסוד, מביא גם לימוד ליקוטי הלכות במחזור דו שנתי. חסיד יקר! זכור הזדמנות זו להתחיל מחדש להרוות את צמאונך במימי הנחל נובע' מדי יום ביומו!

◆ זמני הכנסות האורחים במי החול: 'אהל יחיאל מיכל' (פעדער), פת שחרית בהרחבה, בין השעה 7:30 בבוקר ועד 13:30 בצהריים. כשרות: התאחדות הרבנים דארה"ב. הכנסת אורחים המרכזית 'אומן' (שיינר) בהשגחת בד"ץ העדה"ח, בימות החול וכן הקידושים בשבת וחג - ללא עלות. לזמנים, עקבו אחר המודעות.

◆ בימים אלו, הרה"ח ר' נתן נפתלי בורשטיין שליט"א וארגון 'חומותינו אומן', פועלים ללא לאות למען קדושת הקיבוץ, הן מול הרשויות הרלוונטיות, והן בשטח. לתרומות: 0548476888, או דרך 'נדרים פלוס'. מוקד פניות באומן במי הקיבוץ: 0964459423

◆ מוקד איחוד הצלה באומן במי הקיבוץ: 0638001221
◆ תזכורת: לקראת סיום שנת שמיטה, יש לערוך פרוזבול.

י"ל ע"י מכוון עלה לתרופה
בבל נעין או להצטרפות למנויים בדוא"ר:
A028080148@GMAIL.COM
מקס או הודעה קולית: 02-8080148
במזכירים מיוחדים:
054-8591148 | 053-3175211
המקור: נסגרת מידי יום ראשון בשעה 19:00

החיזוק השבועי

עֵקֶר גְּדֻלַּת מַעֲלַת הַצְּדִיק הוּא שְׂאֵפְלוֹ
בְּשִׁנְתֵּי הַלֵּל לְמַעַלְה לְמַעַלְה לְמַקְוֵם שְׂנִסְתַּלְקָה.
יְהִי לְמִטָּה גַם-כֵּן לְהַמְשִׁיךְ הָאָרֶז לְכָל דְּרֵי
מִטָּה, כִּי הָאָרֶז נִפְשׁ הַצְּדִיק נִשְׁאָרָה עַל קַבְדּוֹ
הַקְּדוֹשׁ וּמֵאֲרֶזֶה כֻּכַּל הָעוֹלָם הֵעֵשִׂיה, כְּמִבְּאֵר
בְּכַתְבֵי הָאֲרִי"ל.
נִמְצָא, כְּשֶׁבָּאִים עַל קַבְדּוֹ שֶׁשֶׁם הָאָרֶז נִפְשׁוֹ
שְׂנִסְתַּלְקָה לְשֵׁם עִם כָּל הַתּוֹרָה שֶׁעֵסֶקָ פֶּה
כָּל יָמָיו לְלַמֵּד לְאֲחֵרִים עַל-יְדֵי שְׂהִיָּה מְעוֹרָר
בְּתוֹרָתוֹ שְׂרָשִׁי נִשְׁמָוִת יִשְׂרָאֵל שְׂבַתּוֹרָה,
כְּשֶׁבָּאִים לְשֵׁם מִמְּשִׁיבֵים עַל עַצְמוֹ הָאָרֶז
מִשְׂרֵשׁ נִשְׁמָוִתוֹ שְׂבַתּוֹרָה, כִּי שֵׁם כְּפִלְיִים כָּל
נִפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל שְׂשָׂרָשִׁם בְּתוֹרָה וְכִנְ"ל. שְׂעַל-
יְדֵי זֶה הוֹדְרִים לְמוֹטָב:

(ליקוטי הלכות בביעית הפת, ה, ט)

יהלום

עֵקֶר כָּל הַתְּקוּנִים נַעֲשִׂים
בְּיַרְחֵ הָאֵיתָנִים שֶׁהוּא תְּשָׁרִי,
עַל-יְדֵי מַעֲלַת הַקְּבוּץ
הַקְּדוֹשׁ שֶׁמְקַשְׂרִים עֲצָמָן
לְצְדִיקֵי אֲמָת:

(ליקוטי הלכות נתי למעשה ד, עט)

יש לי פחדים מיום הדין אם אצא זכאי, איך אתחזק?

רביז"ל אמר (שיחות הר"ן כ"א) שיש לאדם לשמור מאוד את המחשבה בראש השנה, לחשוב רק מחשבות טובות שבוודאי יטיב עמנו השי"ת ויתן לנו שנה טובה.

ואדרבא זהו חלק מעבודת היום לתקן את הבטחון בהשי"ת, כי בוודאי השי"ת משגיח תמיד על הבריאה, אבל עיקר גילוי ההשגחה הוא, כאשר אנו מצידינו מסתכלים ותולים בטחונונו ברחמנות הגדולה שלו. וככל שאנו שמים עינינו רק אליו, כך באמת נמשך עלינו השגחתו ית', ויזכה אותנו (ליקו"מ סי' י"ג - סי' ע"ו).

ולכן בראש השנה שאז מתחדש מלכותו עלינו, ואנו מושיבים אותו בכיולה על כסא מלכותו, הוא עיקר הזמן להישיר עינינו אליו ולטבוח בו שבוודאי יוציא לאור דינינו.

ועל כן גם נהגו לעשות סימנים לטובה בליל ראש השנה, כדי לעורר במוחשיות ענין הבטחון שבוודאי יטיב עמנו השי"ת.

מהו כלליות עבודת ראש השנה?

הלכה פסוקה

מאת הרה"ג ר' שמעון אנשין שליט"א מו"צ בעיר בית שמש

הלכות פרוזבול

א. כל האמור לעיל הוא רק על חוב שזמן פירעונו הוא לפני ר"ה, אבל חוב שזמן פירעונו לאחר שקיעת החמה של תחילת ר"ה, אין צריך לעשות פרוזבול. ב. חוב שלא נקבע זמן פירעונו, נחלקו הפוסקים אם צריך לעשות פרוזבול. אבל השאלת מצרכי אוכל וכדומה, כיון שהדרך שמחזירים אותם תוך זמן קצר, צריך לעשות פרוזבול. ג. אין הבדל בין חוב בעל פה או בשטר. וכן אם הוא הלואה עפ"י היתר עיסקה. ד. מצרכי אוכל וחפצים שהושאלו ואין צורך להחזיר אותו דבר ממש, אין לתבוע אותו בלי פרוזבול. אבל אם צריך להחזיר אותו דבר ממש שהושאל, מותר לתבוע אותו בלי פרוזבול. ה. חוב בגלל הקפה בחנות, משכורת, ועד בית - יש אופנים שצריך לעשות פרוזבול, ויש אין צריך. ו. על יתרת זכות בבנק בעו"ש או תכנית חסכון, צריך לעשות פרוזבול. ז. צ"ק בין אם זמן פירעונו לאחר ר"ה, ובין אם לעשות פרוזבול.

מקום אם הלואה רוצה להחזיר לו החוב, חייב המלוה לומר לו 'משמט אני פטור אתה מן החוב'. ואם הלואה משיבו אע"פ כן אני רוצה לתת לך מתנה, ראשי המלוה לקבלו, ואז רוח חכמים נוהה מן הלואה. אך דע שמוטר למלוה לומר ללוה שיש אפשרות לומר כך, אבל אסור לו לצוות או לרמוז לו שרוצה שיעשה כן.

ד. מעיקר הדין אפשר לכתוב את הפרוזבול אימתי שירצו, אך הואיל ויתכן שעוד ילוח אחד לשני עד ראש השנה, לכן עדיף לעשותו בערב ר"ה. ואמנם כל הלואה שנעשית אחרי כתיבת הפרוזבול, צריך לעשות פרוזבול שני. ויש להזהר בזה באתרא הדין שמצוי מאוד שאחרי שעשו פרוזבול בבוקר, עוד מלווים או משאילים מצרכי אוכל במשך כל היום של ערב ר"ה, וצריך לעשות פרוזבול שני. או לקיים המצוה ולוותר על החוב. או לקבוע זמן פירעונם לאחר תחילת ר"ה.

על מי חל דין זה

א. על כל יהודי אפילו מחלל שבת [אבל מגוי אפשר לתבוע] ב. אשה שהלוותה כסף או מצרכים שאין לבעל רשות בהם. ג. בחורים מעל גיל בר מצוה, אם יש להם כסף לעצמם ואין רשות לאביהם בזה. ד. קטנים שיש להם כסף שאינו שייך לאביהם, לדעת כמה פוסקים מותר להם לתבוע את חובם בלי פרוזבול. ואפילו נעשו בר מצוה אחר כך.

על איזה חובות יש לעשות פרוזבול

א. כשמסתיימת שנת השמיטה, והיינו בשקיעת החמה של תחילת ראש השנה - אסור לתבוע כל חוב שחייבים לו. וכשראו חז"ל שבגלל זה משתמטים להלוות, תיקנו לעשות 'פרוזבול'. והיינו כי הדין הוא ששטר חוב שמסרו אותו לבית דין שהם יגבו את החוב, לא חל על זה האיסור לתבוע אותו. ולכן כותבים פרוזבול שבו מסמיך המלוה את הבית דין שהם יגבו את החובות שחייבים לו [וא"צ לעשות פרוזבול בנפרד על כל חוב], ואז גם אם הב"ד לא יגבו את החובות, יכול המלוה לגבות אותם ואינו עובר על שום איסור.

מי שאינו יכול לבוא בעצמו לבית דין לעשות פרוזבול - אפשר למנות שליח לעשות פרוזבול או לכתוב את נוסח הפרוזבול ולשלוח אותו לבית דין, אמנם אין מועיל לזה הנוסח הרגיל של הפרוזבול וצריך לזה נוסח מיוחד.

ב. לדעת מרן הב"י צריך שיהיו בית דין חשוב שנתקבל על הציבור [והנהוגים כמותו צריכים להזהר בזה, כי אחרת לא יוכלו לתבוע חובם]. אבל בני אשכנז נוהגים כדעת הרמ"א שאין צורך בזה, אלא די בכך אם הם שלושה אנשים בני תורה המביינים ענין הפרוזבול. ולכתחילה יש להקפיד שלא יהיו קרובים זה לזה, אבל יכולים להיות קרובים למלווה או ללוה.

ג. מי שלא עשה פרוזבול שכאמור אסור לו לתבוע את החוב מן הלואה - מכל